

Hvidbog for Natura 2000-handleplanen for N52 Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Horsens Kommune

Silkeborg
K o m m u n e

Skanderborg
Kommune

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
2. Liste med indkomne høringssvar	4
3. Indkomne høringssvar og myndighedsfordeling.....	4
4. Myndighedernes bemærkninger til uddrag af høringssvar	4
5. Myndighedernes egne redaktionelle tilpasninger	6
6. Bilag med kopi af høringssvar	7

1. Indledning

Natura 2000-handleplanen beskriver indsætter, som skal sikre og forbedre vilkårene for de arter og naturtyper, der er udpeget i Natura 2000-området. Natura 2000-handleplanen er en sammenskrivning af de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplanerne udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Denne hvidbog indeholder bemærkninger til høringssvar fra Miljøstyrelsen, SLS A/S og Andreas Hougaard.

Natura 2000-handleplanen har været i høring i perioden 2022-2027

Der er i høringsperioden indkommet 3 høringssvar.

I hvidbogen er en oversigt over indkomne høringssvar og hvilke myndigheder, der har bemærket på hvilke dele af høringssvarene. Endvidere præsenteres uddrag af de enkelte høringssvar med myndighedernes bemærkninger. Bemærkninger, der medfører ændringer i handleplanen er ligeledes markeret.

De indsendte høringssvar fremgår af bilag.

2. Liste med indkomne hørings svar

Nedenstående liste viser indkomne hørings svar til den samlede Natura 2000-handleplan.

Offentlige myndigheder
Miljøstyrelsen
Privatpersoner og private lodsejere
SLS A/S på vegne af private lodsejere
Andreas Hougaard

3. Indkomne hørings svar og myndighedsfordeling

Nedenstående liste viser uddrag af hørings svar og det er markeret med x hvilke/hvilken myndighed, der kommer med bemærkning til hørings svaret.

Hørings svar og afsender	Miljøstyrelsen	Horsens Kommune	Silkeborg Kommune	Skanderborg Kommune
Miljøstyrelsen		X	X	X
SLS A/S		X	X	X
Andreas Hougaard		X	X	X

4. Myndighedernes bemærkninger til uddrag af hørings svar

Myndighederne angiver her bemærkninger til de indkomne hørings svar. Det er den myndighed, som er ansvarlig for de respektive arealer og arter i Natura 2000-området, som kommer med bemærkning.

Det angives i svaret, hvis det fører til ændringer i Natura 2000-handleplanen. Dette er markeret med fed skrift under myndighedernes bemærkninger.

Uddrag af hørings svar	Bemærkninger
Afsender: Miljøstyrelsen	Skanderborg Kommune, Silkeborg Kommune og Horsens Kommune:
Hørings svaret indeholder bemærkninger til følgende emner	
Indsatser med frivillig gennemførelse	Indsatser med frivillig gennemførelse Kommunerne indsætter Miljøstyrelsens ændringsforslag om ”som udgangspunkt” i teksten om gennemførelse af projekter med frivillig aftale i afsnit 7.
Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger	Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger Kommunerne retter lovhenvi sningerne til de nyeste bekendtgørelser af Miljømålsloven og Naturbeskyttelsesloven.
Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode	Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode Miljøstyrelsen pointerer, at det skal fremgå i Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen har været særlig opmærksom på naturtypen skovbevokset

	<p>tørvemose, som er nævnt under områdespecifikke retningslinjer i Natura 2000-planen 2016-2021, og som er relevant for de områder, hvor kommunen er handleplanmyndighed.</p> <p>Silkeborg og Skanderborg Kommune har ifm. rydningsindsatser i hhv. tør hede på Salten næs og Hvas Avneknippevær ved Vessø omgivet af skovbevokset tørvemose iblandet elle- og askesump været opmærksomme på naturtypen, der på stederne har karakter af urørt skov. Der er ikke foretaget nogen indsatser for naturtypen. Horsens Kommune har fortsat afgræsning af 4,2 ha skovbevokset tørvemose i Springbjerg mose som fremgår som igangværende indsats om skovnaturtypebevarende drift og pleje på skovhabitatnatur uden fredskovspligt i tabel 5.</p> <p>Bemærkningerne medfører at nedenstående tekst indsættes i den endelige handleplan.</p> <p>”Handleplanmyndighederne skulle i følge Natura 2000-planen for 2016-21 være særlig opmærksom på skovnaturtypen skovbevokset tørvemose som er i tilbagegang. Af de ca. 85 ha som var kortlagt i habitatområdet er der iværksat skovnaturtypebevarende drift og pleje på 76,6 ha og lavbundsprojekter forundersøgelse på 4,1 ha., disse arealer indgår i tabel 3.”</p>
<p>SLS A/S ved Bjarke Brandt Helms</p>	<p>Høringssvar</p> <p>SLS A/S synes der er stort fokus på græsning som virkemiddel og efterlyser mere fokus på de næstbedste løsninger uden græsning, for sandsynligheden for at de kan gennemføre nogle af dem vil være markant større.</p> <p>Skanderborg, Horsens og Silkeborg Kommuner bemærker at for at opnå og opretholde gunstig bevaringstilstand på lang sigt for naturtyperne surt overdrev, tør og våd hede, enkrat, tidvis våd eng og rigkær er ekstensiv græsning med større dyr nødvendigt. Græsning kan desuden også gavne biodiversiteten i nogle af skovnaturtyperne i området. Kommunerne vil gerne indgå i en dialog om andre plejetiltag, der kan bidrage til opnå og opretholde gunstig bevaringstilstand, men dem vi kender til som f.eks. afbrænding, høslæt og rydning anser vi som genopretningstiltag, der bør efterfølges af en god biodiversitetsfremmende græsning.</p> <p>Høringssvaret fører ikke til ændringer af handleplanen.</p>
<p>Andreas Hougaard</p>	<p>Silkeborg Kommune skal have stor ros for sammen med Horsens Kommune og Skanderborg Kommune at skrue gevaldigt op for ambitionsniveauet for områdets indsatser! Sammen gør de deres naturområder langt mere spændende og livlige, til stor glæde for såvel borgere som plante- og dyrearter. Tusind tak for det! Særligt glædeligt er det, at Silkeborg Kommune også vil se på udtagning af kulstofholdige lavbundsjord. Formuleringen "Mulighed for udtagning af kulstofholdige lavbundsjord" indikerer imidlertid, at den reelle udtagning næppe bliver, så stor som man sigter efter fra kommunens side. Ikke desto mindre er der grund til at håbe på, at kommunen lykkes, idet udtagning af lavbundsjord både tjener miljø/biodiversitet og klimaet. Dermed kan</p>

	<p>Silkeborg Kommune altså give et værdifuldt bidrag til en indsats, der rækker langt ud over kommunegrænsen. Tak for høringssvaret. Vi ser frem til at arbejde med Natura 2000-indsatsen, som beskrevet i handleplanen.</p> <p>På baggrund af høringssvaret er Silkeborg Kommune blevet opmærksom på, at der har indsneget sig en fejl i kommunens angivelse af indsatsen for ”mulighed for udtagning af lavbundsjarde”, hvor tallet mangler et komma. Høringssvaret giver anledning til at Silkeborg Kommune retter 128 ha til 12,8 i tabel 4.</p>
--	--

5. Myndighedernes egne redaktionelle tilpasninger

Horsens Kommune har opdateret tabel 5 med en igangværende indsats om skovnaturtypebevarende drift og pleje. Der er tale om fortsat afgræsning af 18 ha skovhabitatnatur uden fredskovspligt. Afgræsningen sker i sammenhæng med lysåbne habitatnaturtyper.

Silkeborg Kommune har opdateret tabel 4 i Handleplanen under mulighed for udtagning af kulstofholdige lavbundsjarde ved Silkeborg. Der skal stå ”12,8 ha” i stedet for ”128 ha”. Der var tale om en slåfejl.

6. Bilag med kopi af hørings svar

Hørings svar fra SLS A/S ved Bjarke Brandt Helms:

Jeg skriver på vegne af lodsejere ved Salten Langsø området. Der er i handleplanen for område 52 et meget stort fokus på afgræsning. Det er forståeligt da dette virkemiddel har stort fokus ved biologerne og sikkert med god grund. Der er dog en række forhold som gør det vanskeligt i praksis at lave græsningsprojekter. Det er bl.a. frygt for store dyr, begrænsning af færdsel, skandalesager med sultende dyr osv.

Det kunne derfor være relevant, at der også var fokus på de muligvis næstbedste løsninger uden græsning, for sandsynligheden for at vi kan gennemføre nogle af dem vil være markant større.

Hørings svaret er givet på vegne af:

Peter Foss - Addit og Pårup Skov

Pernille Foss - Tolstruplund

Ettie Castenskiold - Høvild og Skadedal

Frank Borch-Olsen - Højkol Skov

Katrine Binzer – Åsbæk

Ina Pontoppidan fra Skeldal

Hørings svar fra Andreas Hougaard:

Stor ros til Silkeborg Kommune!

Silkeborg Kommune skal have stor ros for sammen med Horsens Kommune og Skanderborg Kommune at skruge gevaldigt op for ambitionsniveauet for områdets indsatser! Sammen gør de deres naturområder langt mere spændende og livlige, til stor glæde for såvel borgere som plante- og dyrearter. Tusind tak for det! Særligt glædeligt er det, at Silkeborg Kommune også vil se på udtagning af kulstofholdige lavbundsjord. Formuleringen "Mulighed for udtagning af kulstofholdige lavbundsjord" indikerer imidlertid, at den reelle udtagning næppe bliver, så stor som man sigter efter fra kommunens side. Ikke desto mindre er der grund til at håbe på, at kommunen lykkes, idet udtagning af lavbundsjord både tjener miljø/biodiversitet og klimaet. Dermed kan Silkeborg Kommune altså give et værdifuldt bidrag til en indsats, der rækker langt ud over kommunegrænsen.

Horsens Kommune, Silkeborg Kommune og Skanderborg Kommune

Arter og Naturbeskyttelse

J.nr. 2024-9592

Den 22. april 2024

Hørings svar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå område nr. 52

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Hørings svaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Miljøstyrelsens bidrag til Natura 2000-handleplanerne

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Miljøstyrelsen ønsker som medudgiver af Natura 2000-handleplanen, at det specificeres yderligere fx. ved at skrive at "Projekterne gennemføres som udgangspunkt ved frivillige aftaler..."

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Miljømålsloven er angivet med: lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017

Bør opdateres til nyeste version: lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023.

Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022) bør rettes til

Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022)

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen bemærker, at der ikke er redegjort for de kortlagte skovnaturtyper, som ikke er fredsskovspligtige eller offentligt ejede. Kommunerne er jf. miljømålslovens § 37 a handleplanmyndighed for ikke-fredsskovspligtige arealer, hvorfor kommunerne er ansvarlige for, at Natura 2000-handleplanen skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af den planlagte indsats, herunder hvordan sikring af en skovnaturtypebevarende drift og pleje er gennemført.

Miljøstyrelsen pointerer, at det skal fremgå i Natura 2000-handleplanen, hvordan kommunen har været særlig opmærksom på naturtypen skovbevokset tørvemose, som er nævnt under områdespecifikke retningslinjer i Natura 2000-planen 2016-2021, og som er relevant for de områder, hvor kommunen er handleplanmyndighed.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen bemærker, at planlagte indsatser i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 ikke er adresseret i afsnittet om behov for indsatser, jf. miljømålslovens § 46 a.

Følgende indsatser, som er nævnt i prioritering af indsatser i afsnit 6, bør desuden tydeliggøres i afsnit 4 om behov for indsatser i Natura 2000-handleplanen:

- Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden.

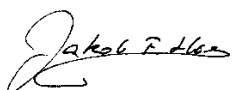
Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at planlagte indsatser for rydning af invasive arter generelt er planlagt med ”op til x ha”. Da der i Natura 2000-planens indsatsprogram fremgår et specifikt areal på 13 ha, skal dette fremgå som minimumsareal fordelt mellem kommuner, offentlige lodsejere og Miljøstyrelsen ud fra registreringerne.

Miljøstyrelsens bidrag til Natura 2000-handleplanerne

Miljøstyrelsen vil gøre opmærksom på, at Miljøstyrelsen forventer at foretage mindre tekstnære justeringer i noget af Miljøstyrelsen indhold, bl.a. vedrørende særlig opmærksomhed på habitatnaturtypen skovbevokset tørvemose. Miljøstyrelsen vil efter høringen kontakte den kommunale tovholder med opdateret indhold.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jakob Høeg', with a stylized flourish at the end.

Jakob Høeg
Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk